

Fullmäktige 19.05.2025

Bokslutet för år 2024 och behandling av resultatet

Beredning och upplysningar:
Jyrkkä Maria

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige beslutar följande om behandlingen av resultatet för år 2024:

Baskommunen minskar avskrivningsdifferensen med 10 752 842,25 euro.

Affärsverket Esbo lokaler minskar avskrivningsdifferensen med 5 014 750,03 euro.

Överskottet i skadefonden 1 137 901,59 euro läggs till fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder.

Överskottet i fonden för utveckling av näringar och sysselsättning 297 102,43 euro läggs till fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder. Fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder 1 337 555,80 euro överförs till fondens kapital.

Överskottet i investeringsfonden för basservice och markanskaffning 38 309 382,58 euro läggs till fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder. I fondens kapital görs en bestämmelseenlig inflationsrättelse enligt konsumentprisindexet 2024. Ur fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder överförs 3 646 204,61 euro till fondens kapital.

Stadens överskott för räkenskapsperioden på 120 725 665,65 euro läggs till överskottet av eget kapital från tidigare räkenskapsperioder.

Förslagen ingår i bokslutet.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Bokslutet

Kommunens räkenskapsperiod är kalenderåret. Kommunstyrelsen ska upprätta ett bokslut för räkenskapsperioden före utgången av mars månad året efter räkenskapsperioden och lämna det till revisorerna för granskning. Efter revisionen ska kommunstyrelsen förelägga fullmäktige

bokslutet. Fullmäktige ska behandla bokslutet före utgången av juni månad.

Till bokslutet hör balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem samt en tablå över budgetutfallet och en verksamhetsberättelse. Bokslutet ska ge riktiga och tillräckliga uppgifter om kommunens resultat, ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet. De tilläggsupplysningar som behövs för detta ska lämnas i noterna. Till bokslutet hör dessutom koncernbokslutet. Bokslutet undertecknas av ledamöterna i stadsstyrelsen och av stadsdirektören.

Den osäkra ekonomin gjorde det svårt att prognostisera – också nationellt

Vid beredningen av budgeten för 2024 var prognoserna för ekonomin osäkra, eftersom den ekonomiska tillväxten hade fördröjts och arbetslösheten höll på att öka. Under 2024 var inflödet av skatteinkomster mycket osäkert. Det svaga inflödet i början av året misstänktes i värsta fall fortsätta året ut. De strukturella reformerna gjorde en jämförelse svår, eftersom skatteinkomsterna och statsandelarna under de senaste åren har inkluderat flera extraordinära poster och ändringar av periodisering.

I slutet av våren förutspåddes skatteinkomsterna underskrida budgeten. Den negativa korrigeringen av stadens skatteinkomster stärkte denna prognos. Under hösten ansågs skatteinkomsterna utvecklas gynnsammare och prognosen höjdes. Skatteinkomsterna i slutet av året var emellertid ännu positivare och till slut nåddes de budgeterade skatteintäkterna. Detta beskriver svårigheten att förutse, eftersom den ekonomiska lägesbilden kan variera under året och framtiden är osäker. Svårigheterna att förutspå syns också i de nationella prognoserna och i Finansministeriets analyser.

Även om skatteinkomsterna slutligen utföll enligt budgeten, bör man komma ihåg att skatteinkomsterna minskade med över 80 miljoner euro från året innan. Samtidigt har stadens kostnader och investeringar ökat och budgeten har överskridits väsentligt i vissa fall. Stadens ekonomi befinner sig i ett nytt läge och vårdreformens övergångsperiod pågår. En reform av statsandelarna är på kommande och poster som anknyter till vårdreformen har lyfts fram. De är kritiska för staden som kompensation för förlorade skatteinkomster.

Särskilt viktigt år 2025 är stadens egen kalkyl av tjänsternas kostnader, val av alternativa och totalekonomiskt sett förmånligaste tjänster, prognos av servicebehovet samt analys av skatteinkomstfinansieringen. De ger en för ledningen central lägesbild och information som grund för planeringen.

Esbo växer starkt – ökningen av antalet barn och unga avviker avsevärt från utvecklingen i resten av landet

Esbo växer kraftigt, vilket märks särskilt i ökningen av antalet barn och unga. Folkökningen har varit kraftig och särskilt under de senaste åren har tillväxten i Esbo ställvis varit till och med störst jämfört med andra stora städer.

Enligt förhandsuppgifter ökade folkmängden i Esbo med 7 010 invånare. I slutet av året var folkmängden 321 030 invånare. Folkökningen var 2,2 procent.

Folkökningen är exceptionellt stor och avviker väsentligt från hela landet i snitt. På nationell nivå håller antalet barn och unga på att minska,

förutom i de största städerna. Av Finlands folkökning äger drygt 60 procent rum i huvudstadsregionen och trenden blir bara starkare.

I Esbo har över 80 000 personer, 25 procent, främmande språk som modersmål. Andelen personer med främmande språk som modersmål ökar varje år allt mera.

Arbetslösheten fortsätter att öka

Andelen arbetslösa av arbetskraften i Esbo var 10,9 procent i slutet av december. Andelen arbetslösa var omkring en procentenhet högre och antalet arbetslösa 2 193 (14,5 procent) fler än året innan.

Antalet arbetslösa har ökat sedan mars 2023. Ökningen fortsatte under hela år 2024. I synnerhet bland personer under 25 år ökade arbetslösheten kraftigt och i slutet av året accelererade också ökningen av långtidsarbetslösheten. Antalet lediga jobb kollapsade år 2024: i slutet av året var antalet lediga jobb 599, det vill säga mindre än hälften av antalet ett år tidigare.

Antalet arbetslösa arbetssökande i Esbo var 17 334 personer i slutet av år 2024, det vill säga 14,5 procent (2 193 personer) fler än ett år tidigare. Jämfört med situationen fem år tidigare var andelen arbetslösa 56,5 procent (6 120 personer) högre.

I slutet av år 2024 var andelen arbetslösa av arbetskraften under 25 år 10,6 procent. Ett år tidigare var motsvarande siffra 9,1 procent och fem år tidigare 6,9 procent.

I slutet av år 2024 var antalet långtidsarbetslösa 6 263, det vill säga 27,3 procent mera än ett år tidigare och hela 82,5 procent mer än fem år tidigare.

De finansiella intäkterna förbättrade stadens resultat – skatteintäkterna utföll sist och slutligen enligt budgeten

Stadens resultat var cirka 105 miljoner euro, 50 miljoner euro mer än i den ursprungliga budgeten. Det goda resultatet berodde i synnerhet på att de finansiella intäkterna överskred den ändrade budgeten med cirka 40 miljoner euro. De finansiella intäkterna var allt som allt cirka 60 miljoner euro och de hade sålunda stor betydelse för fjolårets resultat.

De externa verksamhetsintäkterna uppgick till cirka 355 miljoner euro, vilket underskrider den ursprungliga budgeten. Trots att verksamhetsintäkterna i sin helhet ser ut att utfalla nära budgeten, finns det betydande skillnader inom posterna. Det allmänna ekonomiska läget inverkar på markförsäljningen, som underskred budgeten med totalt 35 miljoner euro.

Verksamhetsintäkterna ökade särskilt på grund av att intäkterna av markanvändningsavtalen överskred budgeten med cirka 23 miljoner euro, men det förutsatte motsvarande ökning av investeringar i avtalsbyggande. Projekt med extern finansiering gav intäkter, men de externa kostnaderna ökade lika mycket.

De externa verksamhetskostnaderna var 1 342 miljoner euro, vilket överskred den ursprungliga budgeten med cirka 11,5 miljoner euro. Det bör dock noteras att den ställvis betydande överskridningen av verksamhetskostnaderna kompenseras av underskridningar av bland annat dataadministrationens kostnader och de centraliserade lönereserveringarna. Det är väsentligt att skilja på de verksamhetskostnader som verkligen överskred budgeten och till

exempel kostnader som överfördes att uppkomma först år 2025. Redan nu är det klart att en del av underskridningarna år 2024 är överförda kostnader som kommer att realiseras senare.

De största överskridningarna uppstod i sektorn för fostran och lärande, 16 miljoner euro, samt i affärsverket Esbo lokaler, 11,3 miljoner euro. Dessutom uppkom enskilda överskridningar i andra sektorer.

I samband med tredje delårsrapporten beslutade fullmäktige om ändringar i anslagen för driftsekonomin, så att ändringsbehoven skulle vara så realistiska som möjligt. En del avvikelser i driftsekonomin och investeringarna hade inte förutsetts i delårsrapporten.

Sektorerna och resultatenheterna ska ägna utarbetandet av prognoser särskild uppmärksamhet och utnyttja den analys som datasystemet för ledning och ekonomistyrning (JoTo) möjliggör. På så sätt kan en bättre lägesbild av stadens ekonomiska situation produceras. De i förhållande till fullmäktige bindande nivåernas avvikelser från den ändrade budgeten rapporteras närmare i bokslutet.

Skattefinansieringen uppgick till 1 226 miljoner euro.

Skattefinansieringen (skatteintäkter och statsandelar) överskred den ursprungliga budgeten med 4,2 miljoner euro. Uppskattningen av skatteinkomsterna i budgeten för 2024 lyckades ganska bra, men prognosen under året försvårades av ovissheten av hur det allmänna ekonomiska läget och den ökade arbetslösheten slutligen skulle påverka inflödet av skatteinkomsterna. Utöver den osäkra ekonomiska utvecklingen försvårades skatteprognosen av ändrad periodisering av skatterna mellan kalenderåren.

År 2023 var den första räkenskapsperioden med den finansieringsmodell för kommunerna som reviderades vid vårdreformen. Skatteutfallet 2023 påverkades ytterligare av reformens så kallade skattesvansar. Skattesvansarna försvann år 2024 och stadens skatteintäkter minskade från år 2023 med 9 procent, det vill säga 82 miljoner euro.

Kommunalskatteintäkterna uppgick till 526 miljoner euro, det vill säga 1 miljoner euro mer än den ursprungliga budgeten. Rättelsen av kommunalskatteintäkterna för skatteåret 2023 är 14 miljoner euro negativ. På grund av rättelsen sänktes uppskattningen av kommunalskatten under året, men redovisningarna i november-december var större än väntat och den ursprungliga budgeten följdes. Skatteinkomsterna påverkades av en nationellt oväntad ändring av periodiseringen av förskottsinnehållningen på förvärvsinkomster, varför förskottsinnehållningarnas andel var exceptionellt stor år 2024.

Fastighetsskatteintäkterna ökade på grund av fastighetsskatteformen, i vilken den nedre gränsen för fastighetsskatten på mark höjdes vid ingången av 2024. Fastighetsskatteintäkterna var 162 miljoner euro, en ökning på 19 miljoner euro (13,3 procent) från föregående år. Fastighetsskatteintäkterna underskred den ursprungliga budgeten med 3 miljoner euro. En del av fastighetsskatten för år 2024 förfaller till betalning i januari och februari 2025.

Samfundsskatteintäkterna var 141 miljoner euro, vilket är 8 miljoner euro mer än det förutsågs i budgeten. De tilläggsförskott för 2023 som redovisades i början av året var större än man räknat med och det ökade hela årets samfundsskatteintäkter i Esbo. Enligt förhandsuppgifterna minskade samfundsskatteintäkterna i hela landet med 7,9 procent år 2024. De slutliga uppgifterna preciseras när beskattningen har slutförts.

I statsandelar fick staden 397 miljoner euro. Till statsandelarna hänförs emellertid också vårdreformsposterna, såsom förändringsbegränsaren och övergångsutjämnningen. De utgör 161 miljoner euro, det vill säga 40,6 procent av statsandelarna. Med vårdreformsposterna korrigeras skillnaden mellan intäkter och kostnader som överförts från kommunerna vid vårdreformen. På årsnivå minskade stadens skatteintäkter cirka 200 miljoner euro mer än staden hade haft kostnader för social- och hälsovården. Obalansen korrigeras endast delvis med vårdreformsposter, som räknas till statsandelarna, vilket de dock inte är. Vårdreformsposterna är i själva verket kompensation för skatteintäkter som staden förlorade i vårdreformen.

Fondernas marknadsvärde ökade år 2024, då både räntor och aktier gav god avkastning. De olika fonderna har avkastat mellan 5,2 procent och 9,5 procent (i marknadsvärde). Fondernas bokföringsmässiga resultat var 40,6 miljoner euro mot 16,7 miljoner euro i den ursprungliga budgeten. Den största avvikelsen från prognosen berodde på överlåtelsevinster på värdepapper från investeringsfonden för basservice och markförvärv, som överskred budgeten med 17,9 miljoner euro.

Årsbidraget var 306,7 miljoner euro och räkenskapsperiodens resultat var 104,8 miljoner euro.

Stadens investeringsnivå är hög – nettoinvesteringarna var nästan 330 miljoner euro

Stadens nettoinvesteringar var sammanlagt 330 miljoner euro, mer än året innan. Anslaget för nybyggnad var 97,7 miljoner euro och utfallet 78,5 miljoner euro. Anslaget underskreds främst beroende på projektens timing.

Anslagen för byggande av infrastruktur höjdes under året med 43,5 miljoner euro och var sammanlagt 138,4 miljoner euro. Investeringarna genomfördes nästan som planerat.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde var ungefär 19 miljoner euro negativt. Årsbidraget räckte inte till för finansieringen av investeringarna. Kassaflödet var dock bättre än den ursprungliga budgeten. Resultatet förbättrades av fondernas avkastning, som i huvudsak styrs till fonderna och inte direkt förbättrar kassaflödet till tjänsteproduktionen.

Budgetlån lyftes inte, eftersom likviditeten var god. Lånen amorterades med 47,3 miljoner euro.

Av stadens låneportfölj på 790,1 miljoner euro var 86,08 procent lån med fast ränta. Låneportföljens genomsnittliga ränta var 1,24 procent. Stadens kassasituation var god och kassaplaceringarna avkastade 19,6 miljoner euro, cirka 4,7 procent. Med denna avkastning täcktes även låneräntorna på 10,1 miljoner euro.

Esbokoncernens årsbidrag minskade – investeringarna ökade

Koncernens resultat uppvisade ett överskott på 35 miljoner euro 2024. Årsbidraget minskade med 143 miljoner euro från året innan på grund av det växande underskottet i verksamhetsbidraget och de minskade skatteinkomsterna.

Koncernens investeringsprogram var omfattande, liksom under de föregående åren. Hela Esbokoncernen investerade 418 miljoner euro

2024. Stadens andel av bruttoinvesteringarna som sammanställs med koncernens bokslut var 264 miljoner euro och koncernsammanslutningarnas andel var 154 miljoner euro. Koncernens nettoinvesteringar var 409 miljoner euro, vilket är 40 miljoner euro mer än året innan. Av dessa finansierades 100,8 procent med internt tillförda medel.

Koncernens lånestock var 3 783 miljoner euro vid utgången av 2024, minskningen var 71 miljoner euro från ett år tidigare. Lånestocken per invånare var 11 783 euro, vilket är 485 euro mindre än året innan. Utöver stadens lån bestod koncernens lånestock huvudsakligen av främmande kapital i Länsimetro Oy, Esbo bostäder Ab och Helsingforsregionens miljötjänster. Den justerade lånestocken (exklusive lånen som tagits av Esbo bostäder Ab och samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster samt Esbo stads andel av Länsimetro Oy:s lån) var 2 253 miljoner euro, det vill säga 163 miljoner euro mindre än ett år tidigare. Den justerade lånestocken per invånare var 7 019 euro när den året innan var 7 691 euro.

Utfallen av resultatmålen

I Berättelsen om Esbo 2021–2025 ställdes det för staden upp sju mål för fullmäktigeperioden. För år 2024 uppställdes sammanlagt 26 resultatmål på stadsnivå. Syftet med dessa var att främja uppnåendet av målen för fullmäktigeperioden. Av resultatmålen bedöms 18 ha nåtts och fem ha nåtts i huvudsak. I sin helhet bedöms minst 88,5 procent av resultatmålen ha uppnåtts åtminstone i huvudsak. Det bedöms att tre av målen inte uppnåtts.

Två av de tre resultatmål som inte har uppnåtts hänför sig till unga. Andelen arbetslösa under 25 år av arbetskraften har börjat öka igen och ligger på samma nivå som det allmänna relativa arbetslöshetsgraden (10,9 procent), även om Esbo fortfarande klarar sig bättre än genomsnittet i huvudstadsregionen (11,1 procent). De indikatorer som hänför sig till förebyggande av mobbning har på basis av en elevenkät försämrats, både när det gäller upplevd mobbning och ingripande av vuxna. Det tredje resultatmålet som inte har nåtts gäller ökningen av antalet företagsarbetsplatser, som enligt uppskattningar inte har skett i år. Det ekonomiska läget i Finland och näringslivets utmaningar har påverkat uppnåendet av dessa mål.

Eventuella justeringar

Koncernförvaltningen föreslås få fullmakt att utföra eventuella tekniska justeringar i bokslutet som kommer fram vid revisionen. De eventuella justeringarna får inte ändra räkenskapsperiodens resultat eller behandlingen av resultatet enligt beslutsförslaget.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 31.3.2025 § 80

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Mykkänen Kai

Stadsstyrelsen

undertecknar Esbo stads bokslut för 2024 och överlämnar det till revisorerna för granskning,

2

överlämnar bokslutet till fullmäktige för behandling efter att det har behandlats av revisionsnämnden,

3

befullmäktigar koncernförvaltningen att göra eventuella tekniska justeringar i bokslutet.

4

föreslår fullmäktige följande om behandlingen av resultatet för år 2024:

Baskommunen minskar avskrivningsdifferensen med 10 752 842,25 euro.

Affärsverket Esbo lokaler minskar avskrivningsdifferensen med 5 014 750,03 euro.

Överskottet i skadefonden 1 137 901,59 euro läggs till fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder.

Överskottet i fonden för utveckling av näringar och sysselsättning 297 102,43 euro läggs till fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder. Fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder 1 337 555,80 euro överförs till fondens kapital.

Överskottet i investeringsfonden för basservice och markanskaffning 38 309 382,58 euro läggs till fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder. I fondens kapital görs en bestämmelseenlig inflationsrättelse enligt konsumentprisindexet 2024. Ur fondens överskott från tidigare räkenskapsperioder överförs 3 646 204,61 euro till fondens kapital.

Stadens överskott för räkenskapsperioden på 120 725 665,65 euro läggs till överskottet av eget kapital från tidigare räkenskapsperioder.

Förslagen ingår i bokslutet.

Undertecknande av bokslutet

Underskrifter samlas inte in vid mötet, utan stadsstyrelsens medlemmar ombeds underteckna bokslutet elektroniskt senast 4.4.2025.

Behandling

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

1 Tilinpäätös 2024

Tilläggsmaterial

För kännedom

